

D. O. M.

POSITIONES ANATOMICÆ

ET

CHIRURGICÆ.

IRANDA hominis dignitas & præstantia! Nobilem quâ donatur formam, partiumque suarum symmetriam & singulare artificium quis contemplans, hominem naturæ decus non exclamet! laudatam corporis humani formam elegantem exhibent ossa; his enim cæteræ partes affiguntur, hæc, fulcri modo, corporis universam molem sustentant.

SOLIDIORES corporis partes, ossa, fibris vario modo dispositis conflantur. Ex variâ fibrarum ordinatione triplex exurgit ossium substantia, compacta scilicet quæ lamellis sibi mutuò subjacentibus efformatur, spongiosa, & reticularis.

OSSIBUS superexpanditur membrana tenuis, minutissimis filamentis contexta, vasis arteriosis & venosis, nervisque stipata, acutiori sensu donata: hanc periosteum vocant. Ossibus firmiter ac

intimè adhæret per vasa, quæ poros ossium subeunt, omnes lamellas quibus instruuntur irrigatura. In hunc usum periosteo consociatur membrana sensilis quam dicunt medullarem, seu medullosam, quâ cavitas ossium cingitur; adversùs hanc PARÆI nostri observationem, frustrà reclamante *Riolano* *.

DIVERSIS usibus assignantur ossium arteriæ; aliæ nempè medullæ secretioni, ut à siccitate & fragilitate nimiâ præserventur ossa; aliæ ossium substantiæ, quorum ope increscunt & nutriuntur.

PERSPECTE cognitâ vasorum internas ossium partes investientium texturâ, facilè patebit ossa, inflammationi, abscessibus, gangrenæ, cancro depascenti, aliisque affectibus, morbis qui in partes corporis molles sæviunt, haud disparibus, esse obnoxia.

OBSTRUCTIS à sanguine ultimis arteriarum quæ in intima ossium penetralia producuntur propaginibus, fit ossis inflammatio, variis signis, pro variâ quæ infestatur parte, dignoscenda.

OSSEÆ compagis inflammatio, periostei priùs inflammati non raro soboles: quæ si in periosteo adhuc resideat, acerbissimus, & profundus exardescit dolor.

SI arteriosorum canalium plexus, membranam exornans cellulosos ossium recessus investientem, inflammationem incurrat; hæc dolore formicante, admodum profundo, minùs acutè pungente, quem pressio magna nec auget nec sedat, judicatur.

INFLAMMATIONIS in ipsâ ossium medullâ hærentis difficillima cognitio. Profundissimè enim delitescit, lentè serpit propter segnem inertemque liquidorum fluxum. Aggestione fluidorum stagnantium adauctâ, nonnunquam fit ossis abscessus; effusi putrefiunt humores; manifestaque ut plurimùm tunc se prodit inflammatio suppurationis prævia, cùm exeso, jamque corrupto osse, versùs extimam superficiem serpit.

OSSIUM inflammationis curatio difficilis: exteriùs periosteum & solidiorem ossis partem corripientis medela facilior; difficilior si spongiosam substantiam invaserit; omnium verò difficillima si ipsam infestaverit medullam.

CÙM ossium vasa sanguifera, membranâ ubique firmata, cellulosis parietibus coërceantur, elasticaque eorum vis concutiendis,

* Encheirid. Anatom. Lib. VI°. Cap. 4°.

diverberandisque humorum stagnantium massulis necessaria impediatur ; non mirum si venæ sectiones, alvi subductio, ratio victûs, externorum medicaminum admotio, denique in arcendâ partium mollium inflammatione, quæ meritò laudantur auxilia, hoc in casu minùs præstent.

HÆSITANTIUM, Stagnantiumque in exilibus ossium vasis, humorum dilutioni & discussioni maximè conducet si largus ciatur sudor ope copiosi potûs aquosi, specificâ herbarum aromaticarum virtute roborati ; modo priùs celebretur venæ sectio, ut ad inflammatam partem affluxus arteriosi sanguinis minuatur, canalesque distensi relaxentur ; institutâ itemque, pro re natâ, alvi purgatione.

SI ossis inflammatio in suppurationem abierit, eâque pars ossis extima tantum afficiatur, fit morbus, quem, proprio nomine, cariem vocant. *Si vero in claustris ac repagulis* ossium formentur ac latitent *abscessus, osseaque destruatur* compages ; hanc profundiorem ossis corruptionem gangrænam alii, alii cancrum ossium, quidam spinam ventosam, nonnullique cum *Severino* in pueris, pædarthrocacen appellant.

AB externâ haud infrequenter causâ nasci solet ossis caries. hujusce morbi gradus varii : quò plus in ossis substantiam processerit caries, non eò gravior semper habenda. Pejor si Os spongiosum, pessima si quamdam infestet ossium absconditorum partem, in quâ opiferæ manui denegetur accessus.

NATURA, sedes, causæ, & gradus cariei, variam eventûs, diversam itemque curandi rationem exhibent.

VARIA est cariei curandæ norma. Leviusculæ sufficiunt linamenta arida, vel spirituosis imbuta medicamentis. Paulò profundior, post extersam saniem pulveribus balsamicis conspergatur, vel instillentur exsiccantia cinnamomi, caryophillorum, ligni sancti olea, vel essentiæ mastiches, aloës, myrrhæ &c.

AN extirpandæ cariei competant medicamenta rodentia, non levis inter autores controversia. Hæc improbat clarissimus *Heyne**; ex M. *le Dran* commendantur ab *Heistero*. Utrique opinioni favent rationes, eæque exemplis & observationibus illustrantur. Quæ generaliter obversantur, huic quæstioni dirimendæ prorsùs sunt imparia. Si ulcus à carie non profundâ productum, molli, luxuriante,

* Vid. Thes. Medico-Chirurg. autoris *de præcipuis ossium morbis.*

ſemperque recrudeſcente carne impleatur; tunc feliciſſimus rodentium remediorum uſus; inter quæ mercurium aquâ forti ſolutum laudari potiſſimum poſſe docuit praxis haud improſpera*.

Si profundiùs penetraverit caries, irritâ remediorum ſupellectili, vel ſcalpro, vel terebrâ, vel ferro candente, ſi fieri poſſit, eximenda: immò alia ex aliis dicta nonnunquam proderunt artificia.

Facile putreſcunt qui ope ſuppurationis præſertim à cauſâ internâ oriundæ, in abditis oſſium receſſibus, in ipſâque medullari membranâ delitescunt humores. Undè ſi eorum acredine corroſivâ eliquetur & ſolvatur oſſium ſubſtantia, nullum, niſi ab amputatione membri, eâque non procraſtinandâ, auxilium.

Tetris humorum putridorum effluviis jam infici ſanguinis maſſam indicant hectica febris, tabes, colliquativi ſudores, & diarrhæa, lethi imminentis nuntia; tunc ſi nulla omninò renaſciturarum poſt operationem virium, ſpes adfulſerit; eâ inſtitutâ, licet aliundè ſit neceſſaria, dehoneſtaretur Ars benefica; ſin minùs, contrà **.

* Conf. Obſ. 51, 52, 53. D. *le Dran* Tom. I.

** V. Obſ. clariſſ. Monro, in actis Societ. Edinburg. Tom. IV. artic. XXI. Edit. Gallic.

Has poſitiones, Deo juvante, & præſide M. ANTONIO LOUIS, Liberalium Artium & Chirurgiæ Magiſtro, Regiæ Chirurgorum Academiæ Conſiliario & Excerptorum Secretario, Regio librorum Cenſore, & è Regiâ Lugdunenſi Societate, *tueri conabitur* Bertrandus Try, *Palenſis, in almâ Pariſienſi Artium Facultate Magiſter, & Regii Fratrum Charitatis Noſocomii Chirurgus ordinarius.*

De Pau.

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die 14ª. Auguſti, anno Salutis 1752. à ſeſqui-ſecundâ poſt meridiem ad ſeptimam.

PRO ACTU PUBLICO
ET SOLEMNI COOPTATIONE.

Typis Fr. Delaguette Chir. Collegii Typographi.